

Олена Чепка

ІГРИ В ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ

Навчально-методичний посібник

Умань – 2015

УДК 376.36(075.8)

ББК 74.37.я73

I – 27

*Рекомендовано до друку вченою радою Інституту розвитку дитини
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 3 від 18 лютого 2015 року)*

Рецензенти:

Плахотнік О.В. – доктор педагогічних наук, професор Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка;

П'ясецька Н.А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри корекційної педагогіки та психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Ігри в логопедичній роботі: навчально-методичний посібник /
укл. О. В. Чепка – Умань : ВПЦ «Візаві», 2015 – 180 с.

У навчально-методичному посібнику представлено навчальну програму курсу «Ігри в логопедичній роботі», текст лекцій, плани семінарських і лабораторних занять, методичні рекомендації до виконання самостійної роботи та індивідуальних навчально-дослідних завдань, рекомендовану літературу, підбірку ігор і вправ для використання в логопедичній роботі з дітьми. Відповідно до програми курсу висвітлено особливості та методику організації ігрової діяльності дітей з вадами мовлення.

Навчальний посібник рекомендовано студентам спеціальностей «Корекційна освіта», «Дошкільна освіта», дефектологам, педагогам, які працюють у галузі дошкільної й спеціальної освіти.

УДК 376.36(075.8)

ББК 74.37.я73

© О. В. Чепка, 2015
© Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини 2015 р.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
ВСТУП	6
НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА КУРСУ «ІГРИ В ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ»	7
МАТЕРІАЛИ ДО ЛЕКЦІЙ	15
РОЗДІЛ I. ТЕОРІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	15
Роль та значення ігор в логопедичній роботі. Функції гри.	
Теорії походження гри та сучасні дослідження ігрової діяльності.	
Класифікація дитячих ігор.	
Дитяча іграшка в логопедичній роботі: особливості підбору, класифікація.	
Етапи розвитку ігрової діяльності дітей дошкільного віку.	
РОЗДІЛ II. ХАРАКТЕРИСТИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З ВАДАМИ МОВЛЕННЯ	28
Особливості організації ігрової діяльності дітей із мовленнєвою патологією.	
Принципи підбору й організації ігор в логопедичній роботі.	
Види і форми ігор для дітей дошкільного віку з вадами розвитку мовлення.	
Нетрадиційні ігрові методи в логопедичній роботі.	
РОЗДІЛ III. ВИДИ ТА СТРУКТУРА МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ .	43
Формування мовлення в процесі онтогенетичного розвитку дитини.	
Основні форми і види мовленнєвих порушень.	
Основні періоди нормального мовленнєвого розвитку дитини.	
РОЗДІЛ IV. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІГОР В ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ	49
Творчі ігри: класифікація, характеристика, організація.	
Використання творчих ігор в логопедичній роботі.	
Дидактичні ігри, їх класифікація, характеристика, організація.	
Використання дидактичних ігор в логопедичній роботі.	
Рухливі ігри: характеристика, організація.	
Використання рухливих ігор в логопедичній роботі.	
РОЗДІЛ V. ОСОБЛИВОСТІ ПІДБОРУ І ВИКОРИСТАННЯ ІГОР ДЛЯ РОЗВИТКУ ПСИХІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	63

Ігри, спрямовані на розвиток уваги (розвиток концентрації уваги, підвищення обсягу уваги, тренування розподілу уваги, розвиток навички переключення).

Розвиток пам'яті у грі.

Розвиток мислення ігровими засобами.

Ігри, спрямовані на розвиток уваги.

Розвиток сприйняття у грі.

РОЗДІЛ VI. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІГОР В ЛОГОПЕДИЧНОМУ ОБСТЕЖЕННІ 73

Гра як діагностичний метод в логопедичному обстеженні.

Особливості обстеження немовленнєвих процесів: слуху, інтелекту, психічних процесів.

Особливості обстеження мовлення: звуковимови, складової структури слова, лексико-граматичних боку мовлення, зв'язного мовлення.

ІГРИ І ВПРАВИ В ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ..... 82

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ174

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК176

ЛІТЕРАТУРА 178

ДОДАТКИ 179